

Ako vodstvo ni moglo mogoče vsem stavljeno željam gledo zborovanj vstreči, moram vpoštovati, da ob času volilnega gibanja (deželnoborske volitve) podružnica ni mogla zborovati, ker bilo se je za bat, da bi se bilo od političnih strank, koje so si žalibog jako sovražno napsotovale, zborovanje motilo. Nadalje je bilo pomanjkanje potovalnih učiteljev v tem letu jako občutno, ker je prejšnji nadučitelj gospod Belle postal najprej kletarski nadzornik in pozneje ravnatelj kmet. šole v St. Jurju njž. (h kateremu imenovanju mu prirsčeno čestitamo! —) in nam skoz te okolnosti ni bil na razpolago, stari podučitelj živinoreje g. Jelovšek pa je z zborovanji tako preobložen, da je našo večkratno prošnjo vedno odklonil. Upamo, da se bo na tem polju v kratkem na bolje prišlo.

Odbor se bo gotovo prizadeval v tem letu zamujeno nadomestiti, tako so n. pr. za Sv. Križ Sv. Florian, Kostrivnico, Sv. Rok, Donačko goro in Žetale zborovanja, v katerih bode e. k. živinodravnik o novi kužni postavi in o živinskem prometu govoril, v pripravi in se bodo po možnosti že meseca februarja in marca vršila.

Če nam je Vsegačemočni letos obilo sadja namenil, namerava podružnično vodstvo malo sadno razstavo priediti, da se posestniki seznamijo z onim vrstam, katere bi najbolj sodile za naši kraji.

Če bi se kmetje sami za podružnico bolj zanimali, bi se dalo pač še marsikaj doseči, kar bi vsem v korist prišlo; tako n. pr. bi se lahko vinski sejem priedil itd.

Končno pa naj še omenimo, da smo občinam Sv. Florian, Sv. Rok, Donačka gora in Sv. Mohor vsaki po eno travniško brano kupili in za polovico cene v last pripustili.

Med naše dobrotnike prištevamo v prvi vrsti sl. okr. odbor in domačo Šparkaso, zadnja nam je tudi v pretečenem letu znatno sveto 100 K podarila, medtem ko okrajni zastop letos vsled odpisa zemlj. davka nismo nadlegovali.

Neki dunajski industrielek nam je za storjeno uslužbo 50 krov poklonil. Skoz skupno nabolj večje množine umetnih gnajil se je nudila udom in po njih tudi drugim posestnikom po kolikor mogoče nizki ceni ista preskrbeti. Letno poročilo sklenemo z iskreno željo, da bi tudi letošnje prieditev podružnice mnogo blagoščevala našemu okraju, priediteljem pa veliko veselja prinesle.

Odbor.

Kmetje pozor!

Prvački poslanci so razbili deželni zbor. Vsled tega je vse gospodarsko delo onemogočeno in v ne dobite nobenih podpor.

Podpisano vodstvo napredne „Štajerčeve“ stranke sklicuje vsled tega

dva kmetska shoda,

ki se vršita oba v nedeljo, 20. februarja in sicer prvi ob 10. uri dopoldne v kazini v Ptiju, drugi pa popoldne ob 4. uri v gostilni Skorčič v Ormožu.

Dnevni red obeh shodov je:

,Kmetje in razbili deželni zbor.“

Pridite vsi, ki čutite ljudsko bedo! Nikdo ne ostani doma, da bodo kmetsko ljudstvo samo pokazalo svoje mnenje in odločno protestiralo.

Vsi na delo!

Vodstvo „Štajerčeve“ stranke.

Novice.

Cenjeni dopisniki! Prosimo Vas zopet, da poročate edino stvarne zadeve. Osebnosti v splošnem nimajo pomena. Nadalje omenimo, da je sklep uredništva za „dopise“ že v sredo opoldne. Le najvaženejše stvari se zamore še pozneje sprejeti!

Iz Spodnjije-Stajerskega.

„Proč od Gradca“, to je bil glavni klic, s katerim so pozdravili prvački poslanci zaključenje deželnega zabora. Komandiral je ta klic dr. Benkovič. Tako se vidi, da se gre prvakom edino zato, da raztrgajo spodnji Štajer. Vse

drugo jim je vse eno! Ljudstvo naj v lakoti umira, prvački hočejo svoj veleizdajniški cilj dosegiti! Sramota, da se dajo poslanci, ki so kmetje, v to dohtarsko gonjo izrabljati! Na celiem Štajerskem se ne bode 100 poštenih kmetov našlo, ki bi hoteli razbiti Štajersko in se združiti z bankerotno Kranjsko ter Dalmacijo! „Proč od Gradca“ vpijejo le tisti prvački poslanci, kateri hočejo s to frazo svoje brezvestne grehe skrivati!

Stepli bi se kmalu v deželnem zboru. Prvački poslancem se je namreč zaradi njih nezmožnosti vsa zbornica smejava. In kar nakrat so pričeli divjati. Meško je menda misil, da je še fant in da sedi v kakšni vaški krčmi. Pričel je vpiti in razbijati in delal poštenemu slov, našo sramoto. Tudi Roškar je tulil in skakal. Ne vemo, ali je imel svoj revolver seboj. Ali na vsak način naprednih poslancev ne bode tako hitro „premagali“, kakor žensk. Najbolj pa je divjal profesor Robič. C. k. profesor kot obstrukcijonist, ki divja in vpije, kakor en Meško. Ta je lepa! C. k. profesor, ki je prisegel cesarju zvestobo, kot razrušalec cesarjevih kronovin.

Učitelji na spodnjem Štajerskem so danes seveda prvački mišljena. Ti slovenski učitelji pa so zahtevali zboljšanje svojega položaja. To bi se tudi zgodilo. Ali z obstrukcijo je vse to v vodo padlo. V prvi vrsti je temu Robič, c. k. profesor, krv. V drugi vrsti Verstovšek, ki je tudi c. k. profesor. Torej učitelji, zdaj pa le lazite za prvačkimi poslanci in poljabujete roko, ki vas biča. Nemški posl. učitelj Otter stopil je ob zaključenju zbornice k Robiču in se mu je s smehom v imenu Štajerskega učiteljstva „zahvalil“, da je pustil ta stan v bedi! Učitelj, ki pogleda še enkrat Robiča, pljuje sam sebi v obraz.

Zaključenje deželnega zabora sprejeli so tisti poslanci, ki imajo vest, z globoko žalostjo. Kajti vse upanje volilcev je razbito! Zato pa so tudi burno napadli prvačke poslance in jim povedali resnico v obraz. Od vseh strani se je dohtarsko-profesorškim rogoviležem vpilo: Iz dalj in prodali ste lastne volilce! Sramujte se! Prvački poslanci pa na to resno očitanje niso imeli drugega odgovora, nego klic: Proč od Gradca!

Nekaj sardii v klerikalni stranki. Znano je, da vladu v nje že dolgo tibi boj med advokati in profesorji na eni strani in duhovniki na drugi strani. Prvi kakor drugi hočejo biti generali. Svoj čas je mali dr. Benkovič celo posebni dnevnik izdajati hotel. Pa kaplan Korošec mu tega menda ni dovolil in tako je odnehel. Zdaj pa se je pričela obstrukcija v Štajerskem deželnem zboru. In glejte, kot glavni kričati so nastopili dr. Benkovič, dr. Verstovšek in profesor Robič. Poslanci, ki so kmetje (Pišek, Novak, Meško, Vrečko, Tergiav) so seveda takoj pomagali, ker se jim je to komandiralo. Te možakarje tudi za politični zločin ne moremo odgovorne delati. Ali čudno je, da se dr. Korošec ni udeležil obstrukcije. Mož niti besedice znil, mož je molčal kot grob in iz zanesljivih virov vemo, da Korošec ni bil zadovoljen z obstrukcijo. To obstrukcijo so napravili doktorji in profesorji čez Korošcevo glavo! Smrdi, smrdi, in izvedeli bomo še marsikaj . . .

Prvačka gomja v sv. Lenartu sl. g. narača z vsakim dnevom. Najpreve so ti zespeljci slovenskega ljudstva mislili, da bodoje s svojimi lažmi prepredli prepotrebno ustanovitev nemške šole. Ali to ni šlo: vkljub bevskanju te gospode se je nemška šola zgradila in napreduje izbirno. Zdaj pa so pričeli prvački posamezne kmete z najgršim nasiljem napadati, ker pošiljajo ti svojo deco v nemško šolo. Prvačka posojilnica je po svojem zastopniku dr. Leniku grdo zatrala tiste kmete, kateri so ta „greh“ storili, da so za svojo deco pametno skrbeli. Zdaj pa so pričeli prvački neramno lagati, da je šola „lutrovška“ in „protestantska“. Saj ve vendar vsakdo, da podučujejo na tej nemški šoli slovenski katolički duhovniki. Ako je torej ta šola „lutrovška“, potem so tudi ti slovenski duhovniki, ki podučujejo na njej (seveda proti dobremu plačilu) „luterani“ . . . Tako gre ta hujskarja naprej. Zdaj se nam poroča zopet o sledenem slučaju: Na šoli podučuje prvačko zagreni politični kaplan Pavlič. Ta kaplan seveda misli, da je pol boga in da sme vse storiti, kar

se mu zdi. Svoje prvačko sovraščvo kaže tudi pri nedolžni deci. V 3. razred hodi n. p. hčerka odbornika nemške šole g. Schifka. Temu dekletu je kaplan nalašč imel pačil in jo s tem zasmeoval. Otrok je katehetka opetoval prosil, naj ga pravilno imenuje. Ali ta „duhovnik“ zasmeoval je dekleta naprej in pologoma so se seveda tudi drugi otroci temu zasmehanju pridružili. Zato je prisel oče dekleta v šolo in je prosil, da naj kaplan otroka pravilno kliče. A glejte, kaplan je šel in tožil g. Schifka. V tožbi je ta črnosuknež trdil, da mu je toženec dejal, da naj „ostane pri svoji veri“ in da naj „otroka ne sekira.“ Prvački duhovniki so torej dandanes že razčljeni, ako se jim reče, da naj se za vero brigajo. Lepi ljudje to! Mi pa rečemo, da duhovnik, ki se za vero ne briga, marveč za politiko, sploh ni več duhovnik, temveč nesramni far! In pri temu ostanemo. Čudom čuda pa je, da je bil g. Schifka obsojen, proti kateri obsojni se je seveda pritožba vložila. Sicer pa ima ta kaplan prav čudne nazore o svoji duhovniški dolžnosti; zato teče baje tudi neka pritožba, ki bode mlademu gospodu prav neprijetna postaja. Ta kaplan ne zasramuje samo nedolžnih otrok, ki si ne morejo pomagati, marveč jim tudi grozi, da ne bodejo k sv. obhajilu pripuščeni, ako obiskujejo nemško šolo. Nekateri otroci, ki so talentirani in imajo v vseh predmetih dobre razrede, dobijo ravno pri katehetu slabo spričevalo. Sploh se norčuje ta žegnani fant iz otrok. In za to norčevanje je izborna plačan! Za vsako uro, ki jo podučuje na nemški šoli, dobi namreč kaplan 6 krov plaze. Marsikdo mora dva dni za eno uro, v kateri se iz otrok norčuje. Da se kaplan tudi drugače za politiko briga, da agitira od hiše do hiše, o vsemu temu govorili bodemo enkrat odločno! Za danes opozarjam oblast na nesramno postopevanje tega celibaterja, kateremu bo treba pošteno jezik ostrici. Otroke se ne pošilja v šole, da se en takšni gospodek iz njih norčuje! In 6 krov na uro se tudi ne plačuje za politiko! Ali bode cerkvena oblast mirno ta škandal opazovala? Potem se pač ne sme čuditi, da še med otroci „peša vera.“ Z duhovniki vera gor, z duhovniki vera dol!

Hardečki kmetje iz spanja! Kmetje nam pišejo: Kakor vidimo iz poročil časopisov, deluje poslanca Ozmec in Meško zelo slabo za kmete Hardečke občine, kateri trpijo veliko bedo od toče prizadeto. Upali so zmrzai, da pride pomoci, s katero bi si vsaj malo škode lahko nadomestili, ter se črez zimo lažje preživali; a sedaj, kakor nam časniki poročajo, bodo v kratkem primorani iti s trebuhom za kruhom; posebno kmetje v gornjih Pavlovcih, katerih letina je bila popolnoma uničena, ter škoda precejena na 100 odstotkov, dobijo sedaj zelo malo pomoč; druge občine prizadete komaj na 65 odstotkov, dobijo izdatno podporo, kjer še sploh ni bilo nikakne nesreče, kar je vsakdo dobro prepričan. Ko so ob času nesreče nam na Ormožki trgu zelenjavu in drugi živec vozili, dobijo sedaj prav lepo podporo, da si to salato prav dobro naplačali. A ubogi Pavločani in Hardečani s praznimi žitnicami pa gledite skozi prste, ko bodo drugi denarje v hranišnicu nosili. Upamo, da bodo vendar naši kmetje enkrat spregledali, in v času prihodnje volitve volili poslance, kateri bodo videli kmeta tudi v nesreči!

O financerju dr. Povaleju. Sprejeli smo tare uradni „popravek“: „Prezidij c. k. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajersko. — Br. 379 Praes. Gradec, dne 7. februarja 1910. Častitemu uredništvu „Štajerca“ v Ptiju. Z ozirom na članek „o financerju dr. Povaleju“, prijavljen v številki 6 „Štajerca“ z dne 6. februarja 1910, usojia si podpisani prezidij zaprositi, da se priobči sledeni popravek v prihodnji številki „Štajerca“: Popravek: Članek lista „Marburger Zeitung“ o ravnanju finančnega deželnega ravnateljstva z dr. Povalejem, na katerega se naslanja Štajerc v svojem poročilu, pravil se je doslej uže od lista „Marburger Zeitung“ v vseh delih. Glasom navedenega popravka ni res, da se je branil dr. Povalej, nastopiti svojo novo službo v Brucku. Istotako ni res, da ga je prosilo finančno deželno ravnateljstvo na poslance Štajerc v svojem poročilu, pravil se je doslej uže od lista „Marburger Zeitung“ v vseh delih. Glasom navedenega popravka ni res, da se je branil dr. Povalej, na

Kmetje! Pojdite na prvačke shode in povejte prvakom, kakšno bedo trpite! Oni so krivi!